

Scenariusz zajęć na podstawie książki Natalii Fiedorczuk-Cieślak

„Koronkowa parasolka z Gdyni”

Autor: Anna Buchner – historyk, pasjonatka edukacji nieformalnej, założycielka firmy Dobre Strony Edukacji. Prywatnie entuzjastka dobrej literatury dziecięcej, mama czterech córek.

1. Zajęcia są przeznaczone dla **dzieci z klas 0-3**. Mogą być realizowane na zajęciach z nauczania zintegrowanego lub zajęciach bibliotecznych.
2. W zajęciach może brać udział od **5 do 30 osób**
3. Czas trwania zajęć: ok. **60 min**.
4. Potrzebne materiały:
 - Książka Natalii Fiedorczuk-Cieślak „Koronkowa parasolka z Gdyni”.
 - Obrazki i fotografie obrazujące historię Gdyni.
 - Fotografie ważnych dla historii Gdyni osób.
 - Stare fotografie przedstawiające różne ubranych ludzi (najlepiej z samej Gdyni).
 - Materiały plastyczne do tworzenia własnych prac.

Cele:

- Zachęcanie dzieci do samodzielnego czytania książek.
- Przedstawienie dzieciom historii Gdyni i wyjaśnienie, po co powstała?
- Pobudzenie kreatywności dzieci.
- Ćwiczenie uważnej obserwacji.

Po skończonych zajęciach uczestnicy:

- Wiedzą o czym opowiada książka „Koronkowa parasolka z Gdyni”.
- Potrafią opowiedzieć swoimi słowami historię powstania miasta i portu w Gdyni.
- Potrafią uważnie przyjrzeć się i omówić detale na starej fotografii.

Przed zajęciami:

Dzieci w miarę umiejętności samodzielnie czytają książkę i uważnie oglądają ilustracje. Prowadzący przygotowuje materiały do opowieści o Gdyni i materiały plastyczne dla dzieci.

Przebieg zajęć:

1. Czytanie książki. Dzieci siadają w kółku na podłodze. Prowadzący zajęcia prosi, żeby chętne dziecko przeczytało książkę na głos.

Czas: 5 min.

Pomoce: egzemplarz książki.

2. Opowieść o historii Gdyni. Prowadzący opowiada krótko historię powstania miasta. Po każdym fragmencie opowieści dzieci z różnych obrazków i fotografii wybierają ilustrację pasującą do usłyszanego fragmentu. Pod koniec powstaje ciąg obrazków ukazujących historię od początku – kiedy istniała mała wieś rybacka aż do dzisiejszych fotografii miasta. Prowadzący powinien szczególnie podkreślić wyjątkowość sytuacji: w miejscu małej wioski w ciągu kilku lat powstaje duże, rozbudowane, nowoczesne miasto i bardzo ważny dla Polski port morski. Można dodać, że w porównaniu z innymi miastami Gdynia jest bardzo młoda – ma niespełna 100 lat.

Czas: 10 min

Pomoce: przygotowana przez prowadzącego opowieść, kilka ilustracji z historii Gdyni (zdjęcia wsi, zdjęcie uzdrowiska w Kamiennej Górze, początki budowy portu, zdjęcia Eugeniusza Kwiatkowskiego i Tadeusza Wendy, Zdjęcie transatlantyka w porcie, Dzisiejsze zdjęcia Gdyni, Mapy przedwojennej i dzisiejszej Polski.

3. Prowadzący dzieli uczestników na 3-4 osobowe grupy. Każda grupa powinna mieć egzemplarz książki. (Jeśli to niemożliwe, można wspólnie z całą grupą uczestników przeglądać książkę). Uczestnicy starają się odnaleźć w książce prawdziwe, historyczne miejsca i postaci. Kiedy skończą każda grupa kolejno wymienia, jakie historyczne ślady odnalazła.

Czas: 5 min

Pomoce: egzemplarze książki

4. Uczestnicy oglądają dawne fotografie. Idealnie by było wyświetlić je na rzutniku. Dzieci obserwują dawne przedmioty codziennego użytku: koło ratunkowe, melonik, lina itp. W małych grupach (2-3 osoby) uczestnicy przygotowują historię przygód wybranego przedmiotu w dawnej Gdyni.

Czas: 10 min

Pomoce: rzutnik, wybrane zdjęcia

5. W tych samych co poprzednio grupach uczestnicy przygotowują własną książeczkę (3-4 strony) opowiadającą o przygodach starego przedmiotu. W książeczce musi wystąpić co najmniej jedno miejsce i jedna osoba, związana z przedwojenną Gdynią. (W krótszej wersji w tym zadaniu dzieci mogą opowiedzieć wymyśloną przygodę).

Czas: 15 min

Pomoce: materiały plastyczne

6. Uczestnicy prezentują swoje prace, jeśli warunki na to pozwalają można urządzić wystawę stworzonych książeczek.

Czas: 5 min

7. Prowadzący przypomina, że książki z serii „Czytam sobie” zostały zaprojektowane z myślą o dzieciach, które dopiero zaczynają biegle czytać. Pokazuje, że książka ma duże litery, naklejki i ciekawe ilustracje. Zachęca do wypożyczenia książki i powtórnego przeczytania, tym razem samodzielnie. Pokazuje dyplom, który przyzna za samodzielne czytanie (można go pobrać ze strony www.czytamsobie.pl). Można także zachęcić uczestników, by wraz z rodzicami zajrzeli na stronę internetową WWW.czytamsobie.pl

Czas: 3 min.

Pomoce: Inne książki z serii do zaprezentowania uczestnikom lub wydruk z okładkami ze strony WWW.czytamsobie.pl

Bibliografia:

Bardzo bogaty wybór historycznych fotografii i pocztówek z Gdyni <http://www.naszagdynia.com>

Bogaty wybór fotografii i historia Gdyni: WWW.gdynia.pl

Fotografie z przedmiotami, które mogą zaobserwować dzieci:

<https://audiovis.nac.gov.pl/obraz/95124/d4995659ad7a0e327f2d86e0dc44baa5/> (kapelusz, koło ratunkowe)

<https://audiovis.nac.gov.pl/obraz/190934/d4995659ad7a0e327f2d86e0dc44baa5/> (piłka, bramka)

<https://audiovis.nac.gov.pl/obraz/79654/d4995659ad7a0e327f2d86e0dc44baa5/> (okręt podwodny, chorągiewki sygnalizacyjne)

<https://audiovis.nac.gov.pl/obraz/96083/d4995659ad7a0e327f2d86e0dc44baa5/> (beczki z masłem, lina)

<https://audiovis.nac.gov.pl/obraz/101735/d4995659ad7a0e327f2d86e0dc44baa5/> (szlafrok, kapelusz)

<https://audiovis.nac.gov.pl/obraz/89022/cf2857521b580333a266d83cbe5dcbf6/> (sieci rybackie i łodzie)

Źródło innych, licznych fotografii dawnej Gdyni: <https://audiovis.nac.gov.pl>